

Грамотност по четене, PISA+

ГРАФИТИ

„Кипя от гняв заради това, че се налага стената на училището да бъде почистена и боядисана за четвърти път, за да се отстранят графитите. Творческата изява е похвална, но хората трябва да намерят такива начини да изразят себе си, които не обременяват обществото с допълнителни разходи.

Защо разваляте репутацията на младите хора, рисувайки графити там, където това е забранено? Истинските художници не окачват картините си по улиците, нали? Вместо това те търсят финансиране и печелят известност на организирани изложби.

Според мен самите сгради, огради и пейки в парка са произведения на изкуството. Наистина е жалко да загрозяваме произведенията на архитектурата с графити, още повече, че така разрушаваме и озоновия слой. Наистина не мога да разбера защо тези художници–нарушители се сърдят, когато техните „художествени произведения“ се почистват от стените отново и отново.”

Хелга

„Всеки има право на собствен вкус. Общественото пространство е изпълнено с информация и реклами. Емблеми на фирми, имена на магазини, големи и натрапващи се рекламни афиши по улиците. Приемливи ли са те? Общо взето – да. Приемливи ли са графитите? Според някои хора – да, а според други – не.

Кой плаща цената за графитите? Кой плаща на практика цената за рекламите? Правилно! Потребителят.

Искали ли са някога хората, които поставят рекламни табла, вашето разрешение? Не. Тогава следва ли хората, които рисуват графитите, да го правят? Не е ли това начин на общуване – вашето име, имената на музикални групи или произведения на изкуството, изложени на улицата?

Помислете за раираните и пъстри дрехи, които се появиха по магазините преди няколко години. И за ски екипите. Десените и цветовете бяха взети направо от разцъфналите бетонни стени. Забавно е, че тези модели и цветове се приемат с възхищение, а графитите, изпълнени в същия стил, се смятат за нещо ужасно.

За изкуството времената са сурови.”

София

Въпрос: ГРАФИТИ

Можем да говорим за това, какво е казано в писмото (неговото съдържание).

Можем да говорим и за начина, по който то е написано (неговия стил).

Като се абстрахирате от мнението си за графитите, посочете според вас кое писмо е написано по-добре. Обяснете отговора си, като се обосновате за начина, по който са написани двете писма.

.....
.....

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ***Пълен кредит***

Отговори, в които мнението на ученика е аргументирано със стила или формата на едното или двете писма. Ученикът се позовава на критерии като: стил на писане; структура на писмото; убедителност на тезата и аргументацията; начин на изразяване на емоционалното отношение на авторите; избрана стратегия за защита на гледната точка и убеждаване на читателите. Изрази като „по-добре аргументирано” трябва да бъдат конкретизирани.

Примерни отговори на ученици:

- С това на Хелга. Тя засяга много важни проблеми и споменава за вредите върху околната среда, които нанасят авторите на графитите, което според мен е много важно.
- Писмото на Хелга е по-убедително, защото тя се обръща направо към авторите на графитите.
- Мисля, че писмото на Хелга е по-добро. Според мен София е донякъде пристрастна.
- Мисля, че аргументацията на София е много силна, но писмото на Хелга е по-добре структурирано.
- Това на София, защото то не е насочено срещу никого. [Отговорът се основава на съдържанието. Обяснението е приемливо, ако може да се интерпретира в смисъл „Не напада никого”.]
- Харесвам писмото на Хелга. Тя излага мнението си много по-убедително.

Вид на въпроса: *Въпрос със свободен отговор***Ситуация:** *Текст за обществена употреба***Формат на текста:** *Непрекъснат текст***Цел на задачата:** *Осмисляне и оценяване на съдържанието и формата на текст***Трудност:** 581**Четвърто равнище на скалата**

Коментар на въпроса:

В условието на задачата са дадени две писма, публикувани в интернет. Учениците трябва да изпълнят обичайни за един читател задачи – да сравнят и противопоставят идеи от два или повече източника.

Тъй като писмата са публикувани в интернет, ситуацията се определя като обществена. Очаква се темата на текста да бъде интересна на 15-годишните ученици.

Задачата изисква учениците да използват познание, за да оценят идеите на авторите на писмата, като ги сравнят. Поради това задачата се отнася към категорията *осмисляне и оценяване на съдържанието и формата на текст*. Верният отговор изисква ученикът да стигне до собствени заключения за характеристиките на добрия текст и да ги представи по подходящ начин.